

„Kalejdoskop” 02/22

TEMAT NUMERU: CZY TEATR OFF JEST OFF?

Człowiek z człowiekiem w kreacji [TEMAT NUMERU]

Bogdan SOBIESZEK

Teatr nieinstytucjonalny, offowy, alternatywny, amatorski to sposób na życie, mówienie od siebie, zaspokojenie ambicji czy wypełnienie wolnego czasu. Nie trzeba do tego dyplomów ukończenia szkół i kursów. Nie zawsze najważniejszy jest talent. Wystarczy chęci. Ale kto dzisiaj garnie się do robienia teatru? Młodzi ludzie ze wzrokiem utkwionym w ekranie telefonu, laptopa, telewizora? Wyznawcy sztuki scenicznej, prorocy offu są przekonani, że robienie teatru jest przemożną, pierwotną ludzką potrzebą spotkania, współtworzenia, bliskości. Dlatego teatr jako aktywność człowieka przetrwa wszystko, każdą nowinkę obliczoną na pochłonięcie jego uwagi.

Teatr prawdziwy [TEMAT NUMERU]

Dariusz BILSKI

Co to jest teatr offowy - zwany też teatrem alternatywnym, niezależnym lub amatorskim? Żeby nie wikłać się w skomplikowane definicje, na własny użytek określam to tak - jest to teatr robiony przez ludzi spoza zawodowego środowiska teatralnego. I tyle. Nawet jeśli są wyjątki, to i tak takie zespoły działają bez instytucjonalnego wsparcia profesjonalnych teatrów. Można by nawet powiedzieć, że działają w pewnej do nich kontrze. Stąd ta alternatywność w nazwie. Czy są to teatry amatorskie? Zasadniczo tak. Tyle że „amatorskość” ma w naszym języku pejoratywne znaczenie. Zazwyczaj określa się tak działania niewprawne i nietrafione, a przecież te grupy potrafią zaskakiwać świeżością i nowatorskim podejściem. I bardzo udanymi występami. Czy są niezależne? Owszem, w bardzo jednoznaczny sposób.

Dramaturg słucha aktora [TEMAT NUMERU]

Rozmowa z Wiktorem MORACZEWSKIM

- Moja praca dramaturgiczna jest mocno powiązana z pracą edukacyjną, bazuję na tym, co wnoszą uczestnicy warsztatów. To ja jestem dla nich, a nie oni dla mnie - mówi Wiktor Moraczewski, kulturoznawca, teatrolog, pedagog teatralny i dramaturg pracujący w Teatrze Chorea i Fabryce Sztuki w Łodzi.

Poza tym m.in.:

Niska widoczność [MUZYKA / PODSUMOWANIE]

Rafał GAWIN

Pandemia zbiera żniwo. Nie był to może bogaty rok w łódzkiej i wojewódzkiej muzyce niepoważnej, ale - na szczęście - ukazało się kilka spektakularnych płyt. Najbardziej widoczne były tym razem zespoły z pogranicza rocka i alternatywy, zwłaszcza z udziałem Grzegorza Fajngolda - Salvezza i 19 Wiosen, oraz jazzowe, ze szczególnym uwzględnieniem Marek Kądziela Jazz Ensemble. Ale też zadebiutował (wreszcie!) Polski Zespół, „Koniec” ogłosił Janusz Reichel, chwalona Heima bombardowała nas singlami, zapowiadając debiutancki album, a Zuzanna nagrała kawałek z Czesławem Mozilem.

Terapia śmiechem i głosem [ROZMOWY]

Rozmowa z Marcelem BALIŃSKIM

- Na nowo pokochałem swoją siostrę. Spojrzałem na nią inaczej i jeszcze raz dostrzegłem jej piękną głębię. To dla mnie najważniejsze - mówi Marcel Baliński, współautor projektu „WSPÓŁGŁOŚY.

Chööör i Kwintet Marcela Balińskiego”, zrealizowanego wspólnie przez chór osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi i doświadczonych muzyków improwizatorów: Rafała Różalskiego, Bartosza Szablowskiego, Bartosza Skibińskiego, Marcina Zabrockiego i Jakuba Gutkowskiego.

Malarze łódzkiego krajobrazu [SZTUKA]

Gustaw ROMANOWSKI

Choć historia sztuki kojarzonej z Łodzią chlubi się emblematem artystycznej awangardy, to warto przypomnieć zupełnie inny, choć także oryginalny fragment dorobku łódzkich artystów. To twórczość tzw. łódzkiej szkoły realizmu. W obrazach Wiesława Garbolińskiego, Jerzego Krawczyka, Benona Liberskiego, Barbary Szajdzińskiej-Krawczyk i Józefa Skrobińskiego pejzaż Łodzi nie był bynajmniej standardowo „malowniczy”. Monotonne fabryczne ulice, szare niebo, kominy, bezład zabudowy, gdzieniegdzie skrawek zapomnianej zieleni – tak łódzcy artyści interpretowali osobliwość miasta, niewątpliwie wówczas zaniedbanego, zatrzymanego w złym czasie.

Szampan i gruszki w czekoladzie [W REGIONIE]

Monika NOWAKOWSKA

Sasi inspirowali się obyczajowością sarmacką, Polacy – saską kuchnią i manierami, a działający na ziemiach polskich niemieccy artyści wnieśli trwały wkład w europejskie dziedzictwo kulturowe. Odbudowa saskiego zajazdu w Kutnie, w którym bywał August III, ma być pretekstem do poprawy stosunków polsko-niemieckich.

KALEDARIUM wydarzeń w Łodzi i województwie łódzkim w lutym

SPIS TREŚCI

14

Dłubaj jak najdłużej.
Andrzej Poniedziałki

16

Człowiek z człowiekiem w kreacji.
Bogdan Sobieszek

23

Dramaturg słucha aktora.
Rozmowa z Wiktorem Moraczewskim

26

Teatr prawdziwy.
Dariusz Bilski

28

Na życzenie widza.
Paulina Iłska

30

Galeria Kalejdoskopu
– Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne

- 35
Niska widoczność.
Rafał Gawin
- 39
Terapia śmiechem i głosem.
Rozmowa z Marcelem Balińskim
- 42
Wariatka tańczy.
Łukasz Maciejewski
- 44
Malarze łódzkiego krajobrazu.
Gustaw Romanowski
- 48
RM58: sztuka w cieniu polityki.
Mieczysław Kuźmicki
- 50
Świat jest teatrem (nowym).
Piotr Grobliński
- 53
Miasto. Moda. Maszyna.
Aleksandra Talaga-Nowacka
- 56
Klaps na drogę.
Bogdan Sobieszek
- 58
Noc poezji.
Przemysław Owczarek
- 61
Biskup, Trust i komiksy dla dzieci.
Piotr Kasiński
- 62
Szampan i gruszki w czekoladzie.
Monika Nowakowska
- 65
Pamiętnik znaleziony na Bałutach.
Maciej Cholewiński
- 66
Zrozumieć Bałuty.
Piotr Grobliński

68

Nopils.

Pienisty

69

Kalendarium

„Kalejdoskop” 02/22 do kupienia w Łódzkim Domu Kultury od 27 I, a od 28 I w punktach Ruchu S.A., Kolportera, Garmond-Press i salonach empik. A także w prenumeracie (w opcji darmowa dostawa do wybranego kiosku Ruchu):

https://prenumerata.ruch.com.pl/prenumerata-kalejdoskop-magazyn-kulturalny-lodzi-i-wojewodztwa-lodzkiego?fbclid=IwAR0CJwQi1fl7y-1av7GdZlwB82ZmKdxZmMSeF9uNO1G6RKt-b4HEX_KIB8o

„Kalejdoskop” 02/22 jest dostępny także jako e-book na Virtualo.pl.

Naszych najlepszych tekstów w interpretacjach aktorów scen łódzkich związanych z Łodzią i regionem możecie słuchać na platformie „Kalejdoskop NaGłos”:

<https://soundcloud.com/kalejdoskopnaglos>